

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 9. februārī
(OR. en)

6044/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0021 (NLE)

FISC 52
ECOFIN 95

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 5. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 55 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko Itālijas Republikai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 218. un 232. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 55 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 55 *final*

Briselē, 5.2.2018.
COM(2018) 55 final

2018/0021 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Itālijas Republikai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 218. un 232. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ (turpmāk "PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Itālijas Republika ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2017. gada 27. septembrī, lūdza atļauju atkāpties no PVN direktīvas 218. un 232. panta, lai varētu ieviest obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu. Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija informēja pārējās dalībvalstis par Itālijas Republikas lūgumu 2017. gada 3. novembra vēstulē un Portugāli 2017. gada 6. novembra vēstulē. Komisija 2017. gada 7. novembra vēstulē paziņoja Itālijas Republikai, ka tās rīcībā ir visa lūguma izvērtēšanai nepieciešamā informācija.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pamatojoties uz PVN direktīvas 395. pantu, Itālija iesniedza lūgumu piešķirt tai atkāpi, lai saņemtu atļauju piemērot obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu un rēķinu pārsūtīšanu, izmantojot sistēmu *Sistema de Interscambio* turpmāk "*SdI*", ko pārvalda Itālijas ieņēmumu aģentūra, visiem nodokļa maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Itālijas teritorijā, izņemot tos maksātājus, uz kuriem attiecas mazo uzņēmumu atbrīvojums no nodokļa.

Itālija apgalvo, ka pienākums sagatavot elektroniskos rēķinus, izmantojot *SdI*, ļauj nodokļu administrācijai iegūt reāllaika informāciju par tirgotāju izsniegtajiem un saņemtajiem rēķiniem. Rezultātā nodokļu iestādes var savlaicīgi un automātiski pārbaudīt, vai deklarētais PVN atbilst samaksātajam PVN.

Tādēļ Itālija uzskata, ka vispārēja elektronisko rēķinu sagatavošanas pienākuma ieviešana sniegtu priekšrocības, apkarojot krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kā arī, vienkāršojot nodokļu iekasēšanu. Itālija uzskata, ka uzlabojumi nodokļu saistību izpildē un savlaicīgāka un efektīvāka kontrole sniegtu reālas priekšrocības krāpšanas apkarošanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas kontroles jomā. Turklāt tas arī veicinātu digitalizāciju un administratīvo vienkāršošanu.

Saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju pašreizējā brīvprātīgā sistēma un obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana par piegādēm valsts sektora iestādēm nodrošina obligātās elektronisko rēķinu sagatavošanas pamatu, tādējādi nodrošinot vienmērīgu pāreju uz obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu, kā arī, ierobežojot šā pasākuma ietekmi uz nodokļa maksātājiem un patērētājiem.

Kopš 2014. gada nodokļa maksātājiem, kas Itālijā veic tirdzniecības darījumus ar valsts sektora iestādēm (20 % no nodokļa maksātājiem), obligāti ir jāsagatavo elektroniskie rēķini. Visi valsts pārvaldes rēķini tiek sūtīti, izmantojot *SdI*, un tālāk pārsūtīti galvenās grāmatvedības iestādei izdevumu kontroles nolūkā un valsts iestādēm. Turklāt 2017. gadā tika ieviesta brīvprātīga sistēma elektroniskai datu nosūtīšanai vai elektroniskai B2B rēķinu sagatavošanai. Šī shēma nodrošina iespēju izvēlēties iespēju nosūtīt nodokļu iestādēm reizi ceturksnī elektroniski datus par visiem izsniegtajiem rēķiniem attiecīgajā pārskata ceturksnī. Kā alternatīvu šai periodiskajai datu nosūtīšanai piegādātāji var arī nosūtīt un saņemt elektroniskos rēķinus, izmantojot *SdI*. No 2016. gada jūlija nodokļu iestādes ir darījušas

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

pieejamu bezmaksas tīmekļa lietojumprogrammu elektronisko rēķinu ģenerēšanai, nosūtīšanai un glabāšanai. Tādējādi vairākiem uzņēmumiem jau ir pienākums sagatavot elektroniskos rēķinus, savukārt citi uzņēmumi varēs ar to iepazīties vai jau ir iepazinušies pirms šā pasākuma ieviešanas.

Ņemot vērā šīs atkāpes plašo darbības jomu un jaunumu, šīs atkāpes ietvaros ir svarīgi nodrošināt vajadzīgos turpmākos pasākumus un īpaši uzraudzīt, kā šis pasākums ietekmēs krāpšanas apkarošanu PVN jomā, izvairīšanos no nodokļa maksāšanas un nodokļa maksātājus. Ja Itālija vēlas pagarināt šo atkāpes pasākumu, tai ir jāiesniedz ziņojums par šā pasākuma darbību kopā ar lūgumu to pagarināt. Šajā ziņojumā ir jānovērtē pasākuma efektivitāte krāpšanas PVN jomā un izvairīšanās no PVN maksāšanas apkarošanā un nodokļa iekasēšanas vienkāršošanā. Ziņojumā ir jāiekļauj arī pasākuma ietekmes uz nodokļa maksātājiem novērtējums, jo īpaši, ņemot vērā administratīvā sloga pieaugumu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas.

Tiek ierosināts atļaut atkāpes piemērošanu no 2018. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

PVN direktīvas 218. pantā papīra un elektroniski rēķini tiek atzīti par līdzvērtīgiem, paredzot, ka dalībvalstis dokumentus vai paziņojumus uz papīra vai elektroniskā formā akceptē kā rēķinus. Saskaņā PVN direktīvas 232. pantu elektroniski rēķini tiek izmantoti tikai tad, ja adresāts to akceptē. Obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana, kā to paredzējusi Itālija, patiešām būtu atkāpe no šiem diviem noteikumiem.

Pamatojoties uz PVN direktīvas 395. pantu, atkāpi var atļaut, lai vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Itālija lūdza šo atkāpes pasākumu, lai apkarotu krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kā arī lai vienkāršotu nodokļu iekasēšanu. Saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju atkāpe ir saskanīga ar spēkā esošajiem noteikumiem politikas jomā.

Atkāpe par obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu atbilstu Padomes ieteikumam par Itālijas 2017. gada valsts reformu programmu², iesakot, *“Itālijai 2017. un 2018. gadā rīkoties, inter alia, plašāk izmantot elektroniskos rēķinus un maksājumus obligātā kārtā”*.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās lūguma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

² <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations-italy.pdf>

Obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana radīs nodokļu maksātājiem vairākas izmaiņas. Tomēr Itālija šīs izmaiņas ir paredzējusi un tām ir radīti nepieciešamie priekšnosacījumi. Nodokļa maksātāji, uz kuriem attiecas MVU atbrīvojums, ir izslēgti no šā pasākuma. Turklāt atkāpe ir ierobežota laikā, un astoņpadsmit mēnešus pēc tās stāšanās spēkā ir jāiesniedz ziņojums par šā pasākuma darbību un efektivitāti.

Tādēļ īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajam mērķim, proti, apkarot nodokļu nemaksāšanu un vienkāršot nodokļu iekasēšanu.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes Īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ietekmes novērtējums**

Itālija ir lūgusi atļauju ieviest obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu visiem rēķiniem, ko citiem operatoriem vai gala patērētājiem ir izdevuši nodokļa maksātāji, kuri ir reģistrēti Itālijas teritorijā, uz kuriem neattiecas mazo uzņēmumu atbrīvojums. Obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana ir jāattiecinā uz vienkāršotiem rēķiniem, dokumentiem, kas izsniegti, pamatojoties uz 219. pantu, un rēķiniem, kas attiecas uz neapliekamām darījumiem. Nodokļa maksātāji, kuri neveic uzņēmējdarbību, var izvēlēties nosūtīt savu rēķinus ar *SdI* starpniecību. Tie nodokļa maksātāji, kuriem nav obligāti jāpagatavo elektroniskie rēķini, izmantojot *SdI*, arī var izmantot šo opciju.

Obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana radīs nodokļa maksātājiem izmaiņas. Nodokļa maksātājiem radīsies papildu izmaksas, kas ir saistītas ar jaunas rēķinu sistēmas ieviešanu un ekspluatāciju. Tomēr Itālija bija paredzējusi šā pasākuma ietekmi uz nodokļa maksātājiem, jo šo sistēmu brīvprātīgi varēja izvēlēties kopš 2017. gada sākuma, un uzņēmumiem jau ir bijusi vai būs iespēja ar to iepazīties. Itālija apgalvo, ka e-rēķini, pateicoties plašākam tvērumam, savlaicīgumam un informācijas izsekojamībai, efektīvi palīdzēs apkarot krāpšanu nodokļu jomā. Rēķinu nosūtīšana, izmantojot *SdI*, faktiski sniegs Itālijas ieņēmumu aģentūrai savlaicīgu un automātisku piekļuvi visai ar rēķiniem saistītai informācijai, kas ir būtiska nodokļu vajadzībām. Rezultātā nodokļu iestādes varētu savlaicīgi un automātiski pārbaudīt, vai deklarētais PVN atbilst samaksātajam PVN. Itālija apgalvo, ka nodokļu administrācijai patlaban ir vajadzīgi aptuveni 18 mēneši, lai konstatētu “pazudušā tirgotāja” esamību. Tūlītēja elektronisko rēķinu pieejamība saīsinātu šo laiku līdz trim mēnešiem, tādējādi pārtraucot krāpšanas ķēdi daudz ātrāk.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Pasākumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Itālijas Republikai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 218. un 232. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Itālijas Republika ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2017. gada 27. septembrī, lūdz atļauju atkāpties no Direktīvas 2006/112/EK 218. un 232. panta un ieviest obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu visiem nodokļa maksātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību Itālijas teritorijā, izņemot tos nodokļa maksātājus, uz kuriem attiecas mazo uzņēmumu atbrīvojums, kā tas minēts Direktīvas 2006/112/EK 282. pantā, un pārsūtīt šos rēķinus, izmantojot sistēmu *Sistema de interscambio* (turpmāk "*Sdi*"), ko pārvalda Itālijas ieņēmumu aģentūra.
- (2) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punktu Komisija informēja pārējās dalībvalstis par Itālijas Republikas lūgumu 2017. gada 3. novembra vēstulē un 2017. gada 6. novembra vēstulē. Komisija 2017. gada 7. novembra vēstulē paziņoja Itālijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga lūguma izvērtēšanai.
- (3) Itālija apgalvo, ka obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana, iesniedzot rēķinus ar *Sdi* starpniecību, ļauj Itālijas nodokļu administrācijai iegūt reāllaika informāciju, ko satur tirgotāju izsniegtie un saņemtie rēķini. Rezultātā nodokļu iestādes varētu savlaicīgi un automātiski pārbaudīt, vai deklarētais PVN atbilst samaksātajam PVN.
- (4) Itālija uzskata, ka vispārēja elektronisko rēķinu sagatavošanas pienākuma ieviešanai būtu arī priekšrocības, apkarojot krāpšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, tas veicinātu digitalizācijas centienus un vienkāršotu nodokļu iekasēšanu.
- (5) Itālija apgalvo, ka esošās *Sdi* sistēmas fakultatīvā izmantošana rada pamatu obligātās elektronisko rēķinu sagatavošanas ieviešanai, nodrošinot vienmērīgu pāreju uz elektronisko rēķinu sagatavošanu, vienlaikus ierobežojot šā pasākuma ietekmi uz nodokļa maksātājiem.
- (6) Ņemot vērā šīs atkāpes plašo darbības jomu un jaunumu, ir svarīgi izvērtēt, kā šis pasākums ietekmēs krāpšanas apkarošanu PVN jomā, izvairīšanos no nodokļa maksāšanas un nodokļa maksātājus. Tāpēc, ja Itālija uzskata par vajadzīgu pagarināt pasākumu, tai kopā ar atjaunošanas lūgumu Komisijai būtu jāiesniedz ziņojums, kurā

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

iekļauts pasākuma efektivitātes novērtējums krāpšanas un izvairīšanās no PVN maksāšanas apkarošanā un nodokļa iekasēšanas vienkāršošanā.

- (7) Šī atkāpe nedrīkstētu ietekmēt klienta tiesības saņemt rēķinus uz papīra Kopienas iekšējo darījumu gadījumā.
- (8) Lūgtajai atkāpei būtu jābūt ierobežotai laikā, lai varētu novērtēt, vai šis īpašais pasākums ir piemērots un efektīvs, ņemot vērā tā mērķus.
- (9) Tāpēc atkāpes pasākums ir samērīgs ar izvirzītajiem mērķiem, jo tas ir ierobežots laikā un tā darbības joma ir ierobežota, jo tas neattiecas uz nodokļa maksātājiem, kuri izmanto Direktīvas 2006/112/EK 282. pantā minēto mazo uzņēmumu atbrīvojumu no PVN. Turklāt atkāpes pasākums nerada risku, ka krāpšana novirzītos uz citām nozarēm vai citām dalībvalstīm.
- (10) Šai atkāpei nebūs negatīvas ietekmes uz galapatēriņa posmā iekasētajiem kopējiem nodokļa ieņēmumiem, un tai nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 218. panta, Itālijai tiek atļauts pieņemt dokumentus vai paziņojumus tikai elektroniskā formātā kā rēķinus, ja tos izdevuši nodokļa maksātāji, kuri veic uzņēmējdarbību Itālijas teritorijā, izņemot tos nodokļa maksātājus, uz kuriem attiecas Direktīvas 2006/112/EK 282. pantā minētais atbrīvojums maziem uzņēmumiem.

2. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 232. panta, Itālijai tiek atļauts noteikt, ka elektroniskiem rēķiniem, kurus izdevuši nodokļa maksātāji, kuri veic uzņēmējdarbību Itālijas teritorijā, nav vajadzīga adresāta piekrišana, izņemot, ja šos rēķinus ir izdevuši nodokļa maksātāji, uz kuriem attiecas Direktīvas 2006/112/EK 282. pantā minētais atbrīvojums maziem uzņēmumiem.

3. pants

Itālija paziņo Komisijai par 1. un 2. pantā minētajiem valsts pasākumiem.

Ja Itālija uzskata par vajadzīgu pagarināt 1. un 2. pantā minēto pasākumu, tai kopā ar atjaunošanas lūgumu Komisijai ir jāiesniedz ziņojums, kurā novērtēta pasākuma efektivitāte krāpšanas PVN jomā un izvairīšanās no PVN maksāšanas apkarošanā un nodokļa iekasēšanas vienkāršošanā. Ziņojumā arī izvērtē pasākuma ietekmi uz nodokļa maksātājiem un īpaši to, vai minētais pasākums palielina administratīvo slogu un izmaksas.

4. pants

Šo lēmumu piemēro no 2018. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.
Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*